PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ВІННІПЕҐСЬКА МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА МІЖ МАЙНЕРАМИ.

Подорож нашої мандолінової орхестри між майнерами на Кровс Нест Пес позначається цілковитим тріюмфом. Про це довідуємося ми з листів майнерів, самих мандоліністок та з листів тих, що поїхали з мандоліністками, як їх руководителі.

Про Келгари писали ми минулим разом, як також йістимо допис з Келгари в цему числі "У.Р.В."

Слідуючий концерт мандолініcток був в Кенмор, в майнерській кемпі. Велика юнійна саля була битком набита робітниками ріжних національностей: Робітники з одушевленням вітали наших мандолініcток. Захоплювалися кожною точкою програми й все завертали. Було це 14. липня. А 15. липня раненько мандолініcтки були вже в Бенф. Туди вони поїхали скорше для розривки, як для концерту, однак мали й там успішний концерт.

Повернувши назад до Келгари, дали вони ще два концерти в Укр. Роб. Домі,. В понеділок, 19. липня, мали вони вже перший концерт в Empress Theatre в Летбридж, а 20. липня другий і в обидва вечері концерти відбулися при переповненій салі. Успіх надзвичайний, а ріжнонаціональна публика бурливими оплесками вітала кожну точку програми, а надто солісток. Менаджер театру дуже жалував, що вже проголошені концерти в Кровс Нест Пес і бажав лишити мандолінову орхестру ще хоч на два вечері. Хотів умовитися, щоб орхестра, повертаючи з Кровс Нест Пес, вступила ще раз до Летбридж, але що на це не позволяв орхестрі ні тикет, ні час, прийшлося від цеї пропозиції відмовитися. Як на самий заряд цего англійского театру, так і на публику, орхестра цілим своїм складом і виконанням програми зробила найкраще враження.

В середу, 21. липня, відбувся в Летбридж третій (прощальний) концерт в У.Р.Д.. Тут публика устроїла мандолініcткам овацію. Крім концертової програми виголошено привітні промови як мандолініcтками, так і місцевим товаришкам, як також промовляв т. Т. Кобзей. По концерті — товариська забава до самого ранку.

Летбриджські товариші й товаришки приняли мандолініcток, як своїх рідних дітей й так-же щиро їх попращали. Стрінули їх на стації й вирядили їх до потягу цілою громадою, хоч була вже 4-та година ранку.

А в годині 8.40 рано 12. липня потяг спинився вже на стації Колмен. На стації стрінула мандолініcток громада майнерів. Заповнений був цілий ерон. Привіталися, забрали, не дали й оглянутися, накормили а тоді оглядати гори. А вечером концерт в Блеймор в "Orpheum Theatre". Саля переповнена й переважно публика чужа, бо в тій місцевости майже нема Українців. Тов. Гушул короткою промовою в англійській мові представив мандолініcток і пояснив значіння тої організації, з рамени якої орхестра їде. Так само публика любувалася грою і співом, опліскуючи мандолініcток. 11-та година, концерт скінчився, а публика сидить і не виходить. Прийшлося пригадати, що концерт скінчився.

В пятницю, 23. липня, концерт в Колмен в Grand Theatre. Люде не вміщаються в салі, навіть з Блеймор прибули, щоб ще раз почути мандолініcток. Приймають кожну точку програми ентузіястично, а солісток й танцюристку завертають по кілька разів.

На другий день в місті тільки й розмови, що про концерт. А наші мандолініcтки і в горах, і до майнів заглядають, хочуть побачити звідки і як добувають робітники чорне золото.

24. липня вечером відбулася в фінляндській салі товариська забава, підчас якої наші мандолініcтки виконали пять своїх точок. Коли дівчата відспівали "Діточий Інтернаціонал", несподівано на сцену вийшов т. Маланчук й після короткої привітної промови вручив мандолініcткам великий букет прекрасних трояд. Це дуже всіх схвилювало. За мандолініcток подякувала т-ка С. Третяк, а також т. П. Угринюк. Після цего знову несподіванка. На сцену виступила молода фінляндська товаришка Г. Гедберг і в імени молодих піонірів привітала мандолініcток в англійській мові.

Потім відбувалася забава й спільна вечера. Але й підчас вечері за столом лунали пісні: "Взяв би я бандуру", "Ой піду побреду" й ин. Одним словом — пісні, привіти, жарти. Забавлялися старші й молодь, а майнері забули за свою тяжку підземну працю. Тут-же т. Гушул взяв спільну фотографію.

В неділю, 25. липня, товариші забирають дівчат на автомобілі, їдуть до Блеймор, там фотографуються, а по обіді їдуть в гори до озера. Але короткий день, щоб все оглянути, а вечером знову концерт в театрі, саля якого не вміщає всіх, що хотіли-б почути й багато вертає до дому.

Коли пишуться ці рядки, мандолінова орхестра закінчує свої концерти в Кровс Нест Пес, відвідавши Белвю, Гилгрест, Мішел, Ферні й знову Колмен і виїзджає до Келгари. Віддавши тут ще один концерт в "У.Р.Д.", орхестра виїде в долину Дромгелер, де дасть ряд концертів: в Дромгелер, Вейн, Ню Кестл, а після цего виїде до Едмонтону й його околиць.

Ми можемо цілий рік тут їздити, пишуть товаришки, але певно нам таки прийдеться невдовзі вертати до дому.

Про дальші концерти напишемо иншим разом.

М. Ш.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ТРОЄ СВЯТКОВАНЬ 10. РІЧНИЦІ СМЕРТИ І. ФРАНКА.

Едмонтон, Алта.

Старанням робітничих організацій при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні відбулося 30. травня свято вшанування памяти селянського і робітничого поета — каміняра Івана Франка. Свято відбулося при співучасти хору Укр. Роб. Дому, дітячої орхестри і при великім здвизі робітництва.

Вступним словом святочної програми було відчитання короткого життепису І. Франка, яке відчитав т. І. Клибановський. В половині програми виголосив той самий товариш реферат про значіння літературних творів І. Франка і про визволення українського народу з соціяльного і національного утиску.

Для свята були підібрані відповідні пісні і деклямації з творів Франка, і чисельна публика нагороджувала виконавців тих точок гучними оплесками.

Слідуючої неділі, 6. червня, відбулося таке саме свято в Беверлей, куди виїхала й наша діточа орхестра, щоби помогти тамошнім робітничим організаціям в улаштуванню свята. Майнері згаданої місцевости взяли в цім святі дуже численну участь.

Просвітне товариство Народний Дім в Смоки Лейк також святкувало врочисто память Івана Франка. Воно звернулось до Провізому ТУРФДім в Едмонтоні, щоби цей поміг йому в устроєнню свята під мистецьким зглядом. Провком звернувся в тій справі до відділу ТУРФДім в Едмонтоні, а відділ згодився вислати діточу орхестру, щоби тим способом вволити бажання нашої братньої організації.

Намічене свято в Смоки Лейк відбулось в неділю 4. липня і випало дуже успішно. На це свято зїхалось фармерство з далеких околиць незвичайно чисельно, що простора саля Народного Дому була заповнена по береги. Вступне слово відчитав т. І. Клибановський, а т. І. Сембай виголосив в половині програми ширший реферат про життя і творчість поета. Тов. Вихрестов, дириґент діточої орхестри, також старанно приготовив музичну програму, що присутні викликали деякі точки по кілька разів.

В такий то спосіб робітники Едмонтону, Беверлей і фармері Смоки Лейк при взаїмній підмозі святкували память генія-поета і борця працюючих, Івана Франка. Устроюючи ті свята, українські робітники згаданих трьох місцевостей віддали надежну пошану, покійному поетові, одному з найбільших пролетарських письменників, — подібно як й українські працюючі маси по цілому світі.

Діточий мандолініовий орхестрі з Едмонтону, за її виступи у святкованнях вичислених трьох місцевостей, належиться щире признання.

Око.

ТОРОНТОНЦІ НА СЦЕНІ В ГЕМИЛТОНІ.

Гемилтон, Онт.

В неділю 4. липня ц. р. відбувся в Гемилтоні дуже гарний концерт, що його устроїла торонтонська робітнича дітвора в користь будови Укр. Роб. Дому в Торонто. Можна сміло сказати, що це був перший того рода концерт, де робітничі діти дуже гарно пописались як в виступах українських танців так і в грі на музичних інструментах.

На самім вступі концерту привитала молодих танцюристів і музикантів молода товаришка Марія Олєщук від імени гемилтонської Роб. Діт. Школи і вручила молодим Торонтонцям гарний букет живих квітів.

Присутна публика не могла налюбуватися так гарними танцями, які ви глядали просто артистично. Хоч ця молода група була вже умучена попередними кількома концертами, які устроїла в Торолд, Веланд і Сейнт Кетеринс, то все таки вивязалась знаменито в цілому концерті. А ввесь цей труд принесла молода дітвора на жертвенник робітничої справи, будови Укр. Роб. Дому в Торонто.

На половині концертової програми виступив з промовою звісний щирий і непохитний робітничий провідник т. М. Попович, котрого на саму його появу привитали присутні робітники грімкими оплесками.

Тов. Попович в своїй довшій промові дав гарний науковий реферат про виховання робітничої молоді, про робітничий рух, наші українські робітничі організації та про наші зростаючі інституції, Укр. Роб.-Фарм. Доми, де саме й виховується наша молодь на дійсних свідомих громадян.

Дальше говорив т. Попович про мистецтво, але про таке, що воно повинно бути корисне робітництву та що повинно представляти щось дійсно близьке робітникам. Бо з мистецтва, яке витворює пануюча кляса, нам робітникам нема користи і ми повинні старатися тому створити своє власне робітниче мистецтво.

Вкінці згадав тов. бесідник й про конечність будови Укр. Роб. Дому в Торонто, вказуючи яке значіння буде мати такий дім так для торонтонських українських робітників, як і для цілого сходу Канади.

На заклик т. Поповича присутні щиро відгукнулися своїми жертвами на згадану ціль і за коротенький час склали жертв $202.00. Це є щирий дарунок від гемилтонських робітників для справи будови Укр. Роб. Дому в Торонто і жертводавці заслугують на щиру подяку і пошану за цю їх поміч. Честь вам за це, товариші робітники! Памятаймо, товариші, що коли Торонтонці побудують свій власний Дім, вони радо нам поможуть, коли ми приступимо до будови дому в себе. Тов. Попович, дякуючи за жертви, заявив, що слідуюча будова, по довершенню будови в Торонто, буде починатись в Гемилтоні. Тому спільно і щиро помагаймо одні другим, а тим дійдемо дійсно до найкращих успіхів і покажемо нашу свідомість і організованість.

Хай жиє Укр. Роб. Дім в Торонто!

Хай жиє і розвивається Товариство Укр. Роб. Фарм. Дім, одинока найбільша українська просвітна організація в Канаді!

Відділ ТУРФДім в Гемилтон складає щиру подяку торонтонським товаришам і товаришкам за їх труд коло устроєння концерту.

ІВЛК.

ЛИСТ З АМЕРИКАНСЬКОЇ ТЮРМИ.

Атланта, Джорджія, З. Д.

Дорогі Товариші!

Перепрошаю що пишу по російськи, а це тому, що вчився в школі в цій мові і мені лекше нею писати.

Я один з тих, що разом з своїми товаришами находжуся в тюрмі "найбільш демократичнюї країни", у "вільній Америиці". За те, що я став непримиримим ворогом капіталу, засуджено мене і моїх товаришів на 15 літ в одну з федеральних вязниць цеї "вільної" країни. Власти хочуть, щоб ми покаялися, вклонилися їм, признали себе винними, тоб-то побідженими, щоб вклонилися перед їхніми законами, але я і мої товариші знаємо, що революційні борці йшли на смерть за праве діло й не схиляли своїх голов перед катами, не схилимо й ми своїх. Там де колись була тюрма народів, нині, завдяки цим борцям, воля для всіх працюючих. Переживали й ми цей несправедливий капіталістичний лад, а навіть умираючи будемо кликати всіх свідомих товаришів боротися з цим ладом й перемогати. Підіть, товариші, вперед, не бійтеся тюрем. В тюрмах також є люде і вони мріють про вашу й свою волю. Коли ви побідите, то тюремні стіни випустять тих, хто боровся за волю працюючих.

Привіт всім товаришам, а також газеті "Укр. Роб. Вісти" й дякуємо редакції, що присилаєте нам газету.

Василь Коростяк,
Тимофій Куликовський.

24. травня 1926.

КОНЦЕРТ ВІННІПЕҐСЬКОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Келгари, Алта.

Дня 12. липня в годині 4.30 по полудні прибула до Келгари мандолінова орхестра відділу ТУРФДім з Вінніпегу. На зустріч на стацію вийшло багато українських робітників, тутже стояли авта, на яких забрано мандолініcток і відвезено до Укр. Роб. Дому. При вході до Укр. Роб. Дому привітав мандолініcток відділ Секції Молоді з учителем т. Назаркевичем на чолі, а голова відділу т-ка Анна Кузмар виголосила коротку привітну промову та вручила мандолініcткам букет квітів.

Спільна вечера в У.Р.Д.

Відділ Жіночої Секції приготовив вечерю для мандолініcток і по коротким привітанию одна велика родина засіла за один стіл. Відчувалося, що всі як з одної хати. Мандолініcтки казали, що вони вже привикли і всюди в кругу товаришів і товаришок вони чуються, як дома.

По вечері почали збіратися на концерт до великого англійського театру. Т-ка Шатульська уважала на порядок коло дівчат, як коло своїх дочок. Всі у веселому настрою. Пів до осьмої авта готові — й поїхали.

Концерт в Гренд Театрі.

Треба признати, що англійської публики не прийшло багато. Причина просто та, що літо, спека, а по друге — таж це якісь там Українці, хіба вони вміють грати чи співати? Однак до 30 процент було англійської публики, яка, як всі присутні, просто захоплювалася грою й співами наших мандолініcток. На другий день один музичний критик, професор музики вмістив в місцевій англійській газеті рецензію, в якій висловився дуже прихильно про гру й спів.

На другий день раненько орхестра від'їхала до Кенмор і Бенф.

Концерти в Укр. Роб. Домі.

Вернувши з Бенф назад до Келгари, орхестра дала концерт в Укр. Роб. Домі в суботу, 17. липня. Програма була вже инакша, як в Гренд Театрі. Публика була дуже вдоволена й багато точок завертала по пару разів. Чудово захопили публику своїми промовами т-ки М. Білінська і З. Кучма. Вони вказали, як організувалася Секція Молоді, яке її значіння й кликали місцеву молодь, щоб ставала її членами. Взивали родичів, щоб виховували своїх дітей на гарних членів працюючої кляси. Ці промови не пішли на марне, бо крім грімких оплесків, якими їх вкрили присутні, на другий день зголосилося до школи при Укр. Роб. Домі кількоро дітей.

В неділю наша молодь забавилася дещо на пікніку, а вечером знову концерт в Укр. Роб. Домі, знову з новою програмою. Всі точки були виконані по мистецьки, але я не критик і не знаток музики, щоб як слід оцінити гру й спів. Хотілося слухати цілу ніч.

На половині програми слово забрав т. Кобзей, який говорив про значіння ТУРФДім для українських трудових мас Канади на організаційному, а зокрема на культурно-освітньому полі. Ось хоч-би й ця орхестра, й десятки діточих орхестр по цілій Канаді? Чи зробила це хоч одна українська організація, хоч-деякі з них хваляться, що вони найстарші в Канаді.

На другий день мандолініcтки відїхали до Летбридж. Ми бажаємо їм найкращого успіху в їх подорожі та щоб скоро ще вернули до Келгари й дали нам ще хоч один концерт.

Робкор.

НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д. В ТІММІНС.

В днях 10. і 11. липня приїхала частина членів тіммінського Драмспівгуртка до Кірклєнд Лейк, щоби відограти представлення і концерт. Не дивлячись на це, що згадана місцевість є досить таки віддалена, то подорож все таки оплатилася, бо робітництво в Кірклєнд Лейк через оба вечері масово заповнило фінляндську салю, де власне відбувались оба підприємства.

Підчас концерту один з тіммінських товаришів забрав слово і представив тяжке фінансове положення Укр. Роб. Дому в Тіммінс, та попросив присутних, щоби вони помогли сплатити довг, який ще на цім домі тяжить. На зазив тов. бесідника зложили свої жертви слідуючі товариші і товаришки:

По $5.00: В. Малик, В. Німюк, Н. Явний, І. Марковський, І. Вовк, В. Соколов, М. Марковська; по $2.00: Е. Романчук, Д. Кравчук, Н. Гомко; по $1.00: Н. Яковець, М. Крутько, А. Мострук, П. Чосин, П. Гаврилюк, С. Бойнар, І. Кіцол, І. Копичанський, В. Манчуленко, В. Снайдер, Ф. Боюст, О. Нецюк, М. Мазурекно, К. Стратура, А. Соловій. Разом $56.00.

Заряд ТУРФДім в Тіммінс складає всім товаришам і товаришкам жертводавцям щиру подяку. Заряд сподіється, що поїздка тіммінських товаришів і товаришок заохотить наших робітників в Кірклєнд Лейк подумати над своєю долею і піти слідами того робітництва, яке, згуртувавшись в рядах ТУРФДім, вчиться само і вчить своїх діточок нести слово правди і науки до робітничої і фармерської хати.

Заряд відділу ТУРФДім,
в Тіммінс.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

Монтреал, Кве.

Шановий Редакторе!

Прошу Вас помістити на сторінках Вашого часопису лист з України, який я одержав від свого швагра А. О. Беймара з м. Дунаївці, на Поділлю, який працює в текстільнім виробництві і є ткачем по фаху.

Свого часу був поміщений в "У.Р.В." лист з Дунаївець, якого одержав т. Шіпановський, в Форд Сіті, Онт., від Е. Францова і в якім писалось про життя робітників в тій місцевости і про відношення їх до рад. влади. Цей лист якнайкраще роскриває наготу брехонь "неньколюбців", які стільки написались та ще й досі не перестають писати в своїх газетах, ріжні несотворені річи про радянську владу на Україні, намагаючись збити з пантелику українських робітників в Канаді й Злучених Державах. І наколи ще їм до певної міри вдається дурити деяких несвідомих робітників, то ні в жаднім разі це їм не вдається зробити з тими, які мають безпосередні зносини з Радянською Україною, які дістають листи від своїх рідних і знайомих. Правда, багато приходять листи з України протирадянські, але це, звичайно, пишуть ті, проти котрих велася революція, але ми, робітники, віримо тільки тим листам, що пишуть нам робітники й бідніші селяне.

Найбільш характерним нище наведений лист тим, що він писаний робітником 37 літ, котрий до революції як і всі инші, не вмів по українськи ні читати, ні писати, а нині він пише лист досить граматично по українськи. Значить, "московська більшовицька неволя" зробила свою роботу. Тому ми українські робітники таку "неволю" піддержували і будемо піддержувати, бо те, що для панів "патріотів" є неволею, для нас, робітників, є волею, за яку ми готові віддати своє життя.

Яків Карвацький.

Лист звучить:

Дорогий мій швагре!

Посилаю цього листа, виключно з відповідями на Ваші запитання, а саме:

1. Чи радянська влада є владою робітників і бідних селян?

2. Чи робітники мають змогу висловлювати свої думки на користь робітничої справи?

3. За що рад. влада переслідує анархістів?

4. Чи нова економічна політика не є зрадою працюючих, а як ні, то що вона їм дала?

5. Чи на Україні є національна свобода?

6. Які умовини розвитку української культури?

7. Як стоїть справа освіти на Україні.

Я певний, що як стоїть справа у Рад. Республіках взагалі, а на Україні зокрема, знає весь світ, але ще й досі знаходиться такий елемент, котрий вивтікав і заховався далеко від Рад. Республік, і, зарадити своїйому лихові не може, то хоч словами намагається потішити себе. Я, як чоловік, що прожив вже 37 років і за ввесь час свого життя, абсолютно в ніяких партіях не брав участи, тільки завжди дивлюся широко з здорової точки зору, і що на протязі 6 років існування рад. влади на Україні мав час приглянутись до її діяльности взагалі — повторюю, відповідаю на всі запитання як безпартійний:

1. Рад. влада є дійсно владою робітників і бідних селян, котрі приймають широчезну участь в управлінню країною і будують свою державу. Навіть у нас в фабриці є робітник, котрий є членом Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету. Завдяки широкій участи у державному апараті робітництва й селянства, як державна промисловість, так і сільське господарство, великими ступенями росте. Приймаючи на увагу імперіалістичну та горожанську війни, котрі зруйнували Україну майже до щенту, зараз все виросло на 95 процент у порівнанню до 1914 року.

2. Досить було-би дивно, коли-би при рад. владі робітник та селянин не мав змоги висловлювати своєї думки на користь своєї-ж справи. Часто й густо, наприклад, як спілка текстильщиків скликає загальні збори всіх своїх членів, на котрих кожний член спілки не тільки має право виступати для своєї користи, а навіть критикують діяльність, вказують на помилки і таке инше.

3. Вже пройшло майже років зо три, як на Україні нема ніяких банд, у тому-ж числі і анархістів, котрих рад. влада переслідувала як ворогів робітничого руху, які намагались своєю діяльністю пошкодити йому.

4. Нова Економічна Політика, не є зрадою працюючих і бути не може, бо якраз настав час, коли вона для нас стала необхідною, а потреба у ній із-за того, що Росія була бідна до війни, а після восьми-річних ріжних війн вона стала ще біднішою, а тому рад. влада проголосила Н.Е.П., котра є тимчасовою мірою для підняття радянської промисловости і сільського господарства, що дійсно поправило матеріяльний стан держави — робітництва й селянства і це є шлях до соціялізму.

5. На Україні повна національна свобода. Всі школи починаючи від сільських і кінчаючи найвищими, проводять навчання виключно на українській мові. У Київі і в других містах, організовано Українську Академію Наук, всі установи як державні, так і приватні, а також ріжні газети — все це переведено на українську мову і зараз чим дальше, тим більше, поширюється у культурному відношенню укр. мова, котра є державною. Майже у кожному місті мається українська театральна трупа, яка дає вистави не "Сватання на Гончарівці", а революційні п'єси сучасних українських письменників.

6. Умовини для розвитку української культури, досить гарні, мається повна можливість розвивати її. На протязі цих останніх років Україна у культурному рівні на багацько виросла.

7. У кожному селі є школи для дорослих і дітей і владою введено обовязкове навчання. Крім цього у кожному селі є хати читальні, котрі постачається ріжними газетами та журналами, завжди читається лекції по всіх галузях знання, а також є ціла сітка сількорів, а у фабриках та установах робкорів, що постійно пишуть до газет про добрі та злі боки діяльности тої чи иншої адміністрації і т. ин.

Крепко стискаю Вашу руку, Ваш швагер, А. Беймар.

Дунаївці, 28. травня 1926 р.

ДРУКАРСЬКА ПОМИЛКА.

В минулому числі "У.Р.В.", в статті "Побожні бажання американських капіталістів", трапилося дві друкарські помилки. Там, де говориться про чоловіка, що зійшов-би з Марса на землю, надруковано "Марксіянин", а мало бути **"Марсіянин"**.

М. КОЦЮБИНСЬКИЙ.

У ГРІШНИЙ СВІТ.

(Новеля.)

(Продовження.)

— А вам яке діло?

— А таке... Дух лінощів побіджається духом працьовитости...

— А про дух сквернословія й забули ... Прочитайте краще для себе... Не дурно про вас кажуть...

— Хай господь пробачить тому, хто лихе каже. А хто казав? Що говорив? Дармоїдки, брехухи... язикозвони... нехай он матушці-ігуменні скажу...

— Кажіть!... про вас всі знають...

З кухні вискакує сестра Марія. Очі заплакані, червоні.

— Сварились? — цікавиться сестра Анфиса. — Ай, грішка...

— Помирилися... Три дні мовчали... Аж сумно стало...

— На довго-ж?

— А господь знає...

— Тут прочане самовара відколи просять... Чаю хотять попити...

— Самовара? Коли-б сестра Секлета... Та де-ж це Секлета? Секле-то! Секлето-ô-о!...

Даремно носиться той поклик по мертвому дворі, даремно бився об ліс, об стіни церкви, що тихо дрімала на сонці, вся біла, як вишня в цвіту. Ніхто не обізвався.

Потиху дзюрчала й спливала у чаші, в каплиці, живуща вода, а над нею палали свічі, як вогняні квіти.

— Сиджу я, тремчу вся, — тягне своє матушка Серафима, — соромно так мені, чудно, а він нахилився і гласом таким соло-одким, таким співо-очим... Ви сміетеся? — раптом остро питає вона черничок, наморщивши чоло і вся збілівши.

— Та ні, матушко... господи...

— Ви сміетеся... я бачу... Та-ж то був инок... инок, кажу вам, чернець, а не хто... У-у! невірні, у них на думці саме лиш грішне... Марш мені зараз малину рвати!.. Геть!.. Не треба мені нікого... нікого... У-у!..

І скинувши на послушок гнівний, болісний, як у мученици, погляд, матушка-казначея підняла угору довгий сачок, як оборону від напасти, і пішла до каплички.

На ході вона злегка хиталася і гугнявим голосом вичитувала:

— Святіі безсребреници і чудотворці, Козьмо й Даміане, посітіте немощі наша, туне приясте, туне дадіте...

Золоті хрести на держальні сачка блищали на сонці...

В малиннику тихо. Хоч сестра Секлета вкупі з сестрою Мартою збірали там ягоди, але вони вже півроку не розмовляли з собою.

— А тут були матушка-ігуменя, — обізвалася до послушок, що саме підходили, Секлета, — про вас питали... Сердяться, що мало зібрали малин.

Варвара з Устиною стали на роботу. Вони теж затихли. Самі-ж матушка-ігуменя сердяться!..

Немов ще тихіше стало у малиннику. Мовчали сестри, мовчки стояли зелені стіни гір, у тишу повилась глибока полина, рослана м'якко зеленим буком, налита золотом сонця; сім чорних горбів мовчки дивились у глиб, а по них сходили рядками сосни, немов чернечі процесії. І тільки глибоко, на дні міжгір'я, плигаючи з скелі на скелю, ревла і шуміла бистрая Алма та розсипала холодніі води по каменястому ложі.

Так сумно стало. Ігуменя сердиться!... Всі ці чотирі чернички, що кидали мовчки стиглу малину на дно кошиків, зазнали вже гніву матушки-ігуменші. Всіх їх покарано цею-ж зимою. Устині згадалась та памятна зима... По цілих днях і ночах сипав та й сипав сніг і врешті засипав яму. Засипав дороги, засипав ліси, долини і Алму... Від всього світа відрізав... А коли хмари продерлись і сіли на гори, впав з неба холод, неначе гнів божий... Тріщали з ляку дерева, тріщала церква і вяли сестрички. Сонце сховалось за гори й ходило там десь короткими днями, а в ямі лишилась ніч... Довга, безкрая й сумна, як плащаниця. По цілих днях горіло в келіях світло, куняли над килимами сестри, згинали спини й псували очі!... Почались сварки, росла незгода, тяглась ворожнеча, довга, уперта, як ті дні-ночі. Коли-ж гасили світло і грішне тіло йшло на спочинок, сон кидав очі і замерзав десь в келії. Не сила було заснути... Так було зимно.

По цілих ночах тремтіли сестрички, а дров не давали... Матушка не веліла. І от вони согрішили. Вона, Варвара, Секлета і Марта, та ще дві чернички... Потай, по ночах, порпаючи глибоко в холодний сніг, вони збірали в лісі сухе ломаччя і гріли келії. Дізналась матушка — з монастиря прогнала. Усіх шістьох... Пішли вони з плачем у сніг, у холод, в лихій одежі... Соромно було, жалко... Та вже з дороги їх завернули... Змилувалась ігуменя-матушка... Дві не схотіли, пішли у світ... Від тоді й голос пропав у неї, як застудилась.

— Не знати, де тепер Ганна, що не схотіла вернутись? — подумала в голос Устина.

— Я бачила її, як їздила в город, — обізвалася Марта. — Заміж вже вийшла. Чоловік слюсар, вона крамничку має... Така весела, здорова.... Згадати, каже, не можу...

— А от Марія померла... царство небесне... — зітхнула Варвара.

Всі теж зітхнули й замовкли.

— Одні кажуть, що з горя, а другі, що застудилась, брівши глибоким снігом, — кинула Секлета.

Ніхто не відповів їй.

Знову тихо стало. Тільки гнулося малинове стебло та дощем падали ягоди в кошик.

— Чого воно так, скажіть мені, сестри! — загадала Варвара і аж очі зробила великі. Що як перше люде спасались, то й добро другим робили... а тепер...

— Все від бога... Не судіть, то й нас не осудять, — строго сказала Устина.

Всі зрозуміли, на що Варвара натякає.

— Та годі вам! — гукнула весела Секлета. — Лови, Варваро! — і пожбурнула в неї стиглою ягодою.

Варвара розтулила рота, та ягода не попала.

(Кінець буде.)